

молитвата, дъло Станой прекади още три пъти храната.

— Хайде, цѣлувайте ржка сега.

Баба Станоица цѣлуна най-напредъ ржката на своя стопанинъ. Следъ това всички останали се заредиха предъ тѣхъ, снахите цѣлунаха ржка и на своите мѫже.

— Сега, Иване, ти като ний старъ отъ братята си, на ти керемидата иди прекади на всѣкѫде изъ кѫщи, обора, курника, па не забравяй да се прекръствашъ навсѣкѫде.

Дѣдо Станой нареждане дѣдо Станой. Иванъ взе керемидата и излѣзе. Другитѣ го чакаха прави. Когато той се върна, старецътъ седна, а следъ него настѣдаха всички.

Дѣдо Станой разчуши погачата на четири, следъ това на още по-малки кѫсове и раздаде на всички.

— Хайде почвайте. Всѣки да запази първата хапка и да я сложи, когато лѣга, подъ главата си, дано Богъ на всички єи прати добъръ сънъ.

Яденето се привърши, дигнаха софията тѣй както си бѣше. Имаше обичай нищо да не се разтрѣба срещу голѣмия празникъ.

— Хайде, дѣдо, разказвай сега.

Задърпѣха малкитѣ дѣдо Станоя. Той седна на рогозката до мангала съ загасваща вече жарь, разрови го съ машата. Децата настѣдаха край него, а другитѣ по настрана. Види се, всички искаха да чуятъ приказката.

„Имало едно време — започна дѣдо Станой — една стара вдовица, на която останалъ съмъ единъ синъ. Всички други измрѣли. Много бедни били. Имали само една малка склупена кѫщичка. Дотегнала нѣмотията на момъка.

— Мамо, казалъ той веднъжъ, ще замина, ще ида на далечна страна и,

когато спечеля много пари, ще се върна. Чакай ме на третия бѣдникъ.

Мъжко било на майката, но благословила го и той заминалъ.

Минала една година. Дошелъ първиятъ бѣдникъ. Самотната майка го прекарала много тѣжно. Добри хора, се смилили и ѝ дали малко бобъ, тя го сварила и седнала да се храни срещу Коледа. И тя оставила първата си хапка. Като легнала, сложила я подъ главата си и сънувала презъ нощта чуденъ сънъ.

Сънувала, че нейния синъ се връща богатъ, съ златни дрехи, на конъ, подъ който земята се тресе. Предъ себе си на коня той държи ненагледна хубавица, и двамата ѝ се усмихватъ.

Когато се събудила срѣднощъ отъ биенето на камбанитѣ, които известявали, че се е родилъ Иисусъ Христосъ, тя едва повѣрвала, че било